
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שיקום- שנה ה'aposa; - 96525

תאריך עדכון אחרון 15-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 1

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רפואה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אליאור מורה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: elior@hadassah.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 11-12:30

מורי הקורס:

ד"ר אליאור מורה,
גב יונה עופרן,
פרופ זאב מינר,
ד"ר איזבלה שורץ,
גב אפרת סוראקי,
עמאר יחיא,
גב ליאור רייך,
אימן עריאן,
שיר שבת,
סלים גרייב,
מחמוד זהבה,
'אנה צנטר,
האשם 'רג, בי,
סבטלנה ברנובסקי

תאור כללי של הקורס:

זהו קורס התנסות קלינית בשיקום, בו הסטודנטים ייחשפו לפגיעות נירולוגיות, נוירוכירורגיות ואורתופדיות שונות הגורמות לפגיעה בתפקוד המטופלים. הסטודנטים ילמדו כיצד מטרת מקצוע השיקום - להכשיר מחדש את האדם עם הפגיעה בתפקוד לרמה מרבית של יכולתו התפקודית ולהחזירו לביתו, לקהילתו ולזרם החיים- מושגת ואילו אמצעים עומדים לרשותנו למילוי מטרה זו.

מטרות הקורס:

להכיר לתלמידים ראייה שיקומית כוללנית בה:
א. האדם במרכז - ולא אוסף מחלותיו;
ב. המשתתף הוא אישיות אקטיבית ולא "מטופל פסיבי"
ג. הדגש הוא על שיפור תפקוד;
ולהיחשף לכלים בהם השיפור התפקודי מושג.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטים ידעו:

1. מי צריך שיקום?

- הכרת קהלי יעד של שיקום והיכן נקודת ההשקה עם מחלקות אחרות.

- הכרת עומק של אבחנות הנפוצות בשיקום: פגיעת חוט שדרה, אירוע מוחי, פגיעת ראש טראומטית, קטיעות

- בדיקה פיזיקלית טובה של מטופלים עם האבחנות הנ"ל

2. איך נעשה השיקום?

- הכרת תפקידים של רופא שיקום: תרגום חולי לליקויים בתפקוד; שיפור תפקוד ע"י התערבות כגון טיפול בספסטייות, מתן מכשירים ותותבות לשיפור ניידות; השראת מוטיבציה מחד, הסרת מכשולים מאידך.

- הכרת מקצועות השיקום: ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, ריפוי בדיבור, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית; עקרונות העבודה הרב צוותית בין כל מקצועות אלה.

3. ייחודיות הראייה השיקומית:

- ראייה כוללנית: לא הפגיעה קובעת אלא איך היא נחוות ומה עושים אתה.
- הבנה חוויתית של משמעותה של מוגבלות מהצד של המטופל (סדנת ליקויים)
4. חדשנות בשיקום - שימוש בטכנולוגיות מתקדמות, הכרת החממה הטכנולוגית
בנוסף הסטודנטים יבצעו קבלה (בזוגות) של מטופל ויגישו אותה בכתב (ולעתים יציגו את המטופל
בביקור המודרך אם יתאפשר).

דרישות נוכחות (%) :
80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות (חלקן מקוונות), סדנאות, ביקורים מודרכים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
הרצאות

1. עקרונות הגישה השיקומית ומי צריך שיקום, הערכות תפקוד
2. פלסטיות מוחית ושיקום CVA
3. שיקום חבלות ראש ופגיעות קוגניטיביות
4. ריפוי בדיבור - עקרונות הטיפול ב APHASIA

סדנאות

1. בדיקה פיזיקלית (דגש על טווחי תנועה, ספסטיות, כח שרירי, בדיקה קוגניטיבית)
2. סדנת הכרות פגיעות חוט שדרה ע"י לימוד מונחה מקרים כולל סוגרים, מיניות
3. סדנה במעבדת הליכה (אבחון הגורמים הפוגעים בהליכה של מטופל נתון), מתן מכשירי ניידות
4. ספסטיות - לימוד מונחה מקרים
5. CRPS - כרוני וכאב

ביקורים מודרכים:

1. ביקור מודרך אירוע מוחי
2. ביקור מודרך נפגעי חוט שדרה
3. ביקור מודרך קטועי גפה תחתונה
4. ביקור מודרך ריפוי בעיסוק
5. ביקור מודרך פיזיותרפיה

חומר חובה לקריאה:

חומר החובה הוא ההרצאות/סדנאות שיינתנו בנושאי 1. הערכת תפקוד 2. שיקום אירוע מוחי 3.
שיקום חבלות ראש ופגיעות קוגניטיביות 4. שיקום נפגעי חוט שדרה 5. שיקום קטועי גפה תחתונה.
לתשומת לבכם, גרסה מקוונת של ההרצאות מופיעה באתר לגיבוי למי שפיספס את ההרצאה/הסדנה
הפרונטלית.

בנוסף, למי שמעדיף חומר כתוב מובאים כאן לנוחותכם שני מאמרים איכותיים על שיקום אירוע מוחי
ושיקום נפגעי חוט שדרה (אך מבחינתנו האזנה להרצאות מספיקה):
A. Rehabilitation after Stroke

Bruce H. Dobkin, M.D.
n engl j med
352;16 april 2005
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4106469/>

B. Spinal-cord injury
John W McDonald, MD
Cristina Sadowsky, MD
LANCET 2002
DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(02\)07603-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)07603-1)
במיוחד עמודים 1-6

חומר לקריאה נוספת:

ניתן לקרוא פרקים מתוך ספר זה, מומלץ במיוחד שיקום אחרי אירוע מוחי, פגיעת חוט שדרה, פגיעות ראומתיות, קטיעות גפיים, תסמונת כאב.

https://books.google.co.il/books?hl&eq=en&lr&eq;&id&eq;eWGnDwAAQBAJ&oi&eq;fnd&pg&eq;PP1&dq&eq;Cuccurullo+S&ots&eq;z4p-iGjusw&sig&eq;d0nS7EAhwRZn8SXoISWKslPtmMM&redir_esc&eq;y#v&eq;onepage&q&eq;Cuccurullo%20S&f&eq;false

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 40 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 40 %
נוכחות / השתתפות בסיור 20 %

מידע נוסף / הערות:

הערכת הסטודנט בסבב מורכבת מ:
נוכחות - 20% (נוכחות מלאה והתנהגות מכבדת)
ציון הערכה שיקומית - 40% (הגשת דו"ח)
ציון משימת חדשנות - 40% (עבודה + הצגה בעל פה)